

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ ద్విచత్వారింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్విచత్వారింశః సర్గః ॥

అశోకవాటికాయాం శ్రీసీతారామయోర్విహారో గర్భవత్త్యాః
సీతాయాస్తపోవనం ద్రష్టుమిచ్ఛాయా ఉదయః శ్రీరామేణ తదర్థం
స్వీకృతిప్రదానం

స విస్మయ్య తతో రామః పుష్పకం హేమభూషితం |
ప్రవివేశ మహాబాహురశోకవనికాం తదా || 7.42.1 ||

చందనాగురుచూతైశ్చ తుంగకాలేయకైరపి |
దేవదారువనైశ్చాపి సమంతాదుపశోభితాం || 7.42.2 ||

చంపకాశోకపున్నాగమధూకపనసాసనైః |
శోభితాం పారిజాతైశ్చ విధూమజ్వలనప్రభైః || 7.42.3 ||

లోద్రనీపార్జునైర్నాగైః సప్తపర్ణాతిముక్తకైః |
మందారకదలీగుల్మలతాజాలసమావృతాం || 7.42.4 ||

ప్రియంగుభిః కదంబైశ్చ తథా చ బకులైరపి |
జంబూభిర్దాడిమైశ్చైవ కోవిదారైశ్చ శోభితాం || 7.42.5 ||

సర్వదా కుసుమై రమ్యైః ఫలవద్భిర్మనోరమైః |
దివ్యగంధరసోపేతైస్తరుణాంకురపల్లవైః || 7.42.6 ||

తథైవ తరుభిర్ద్వివైః శిల్పిభిః పరికల్పితైః |
చారుపల్లవపుష్పాఢ్యైర్మత్తభ్రమరసంకులైః || 7.42.7 ||

కోకిలైర్భృంగరాజైశ్చ నానావర్జైశ్చ పక్షిభిః |
శోభితాం శతశశ్చిత్రాం చూతవృక్షావతంసకైః || 7.42.8 ||

శాతకుంభనిభాః కేచిత్ కేచిదగ్నిశిఖోపమాః |
నీలాంజననిభాశ్చాన్యే భాంతి తత్ర స్మ పాదపాః || 7.42.9 ||

సురభీణి చ పుష్పాణి మాల్యాని వివిధాని చ |
ద్భీకా వివిధాకారాః పూర్ణాః పరమవారిణా || 7.42.10 ||

మాణిక్యకృతసోపానాః స్పాటికాంతరకుట్టిమాః |
పుల్లపద్మోత్పలవనాశ్చక్రవాకోపశోభితాః || 7.42.11 ||

దాత్యూహశుకసంఘుష్టా హంససారసనాదితాః |
తరుభిః పుష్పశబలైస్తీరజైరుపశోభితాః || 7.42.12 ||

ప్రాకారైర్వివిధాకారైః శోభితాశ్చ శిలాతలైః |
తత్రైవ చ వనోద్దేశే వైదుర్యమణిసన్నిభైః || 7.42.13 ||

శాద్వలైః పరమోపేతాం పుష్పితద్రుమకాననాం |
తత్ర సంఘర్షజాతానాం వృక్షాణాం పుష్పశాలినాం || 7.42.14 ||

ప్రస్తరాః పుష్పశబలా నభస్తారాగణైరివ |
నందనం హి యథేంద్రస్య బ్రాహ్మం చైత్రరథం యథా || 7.42.15 ||

తథాభూతం హి రామస్య కాననం సన్నివేశనం |
బహ్వసనగృహోపేతాం లతాగృహసమావృతాం || 7.42.16 ||

అశోకవనికాం స్థితాం ప్రవిశ్య రఘునందనః |
ఆసనే చ శుభాకారే పుష్పప్రకరభూషితే || 7.42.17 ||

కుథాస్తరణసంస్తీర్ణే రామః సన్నిషసాద హ |
సీతామాదాయ హస్తేన మధు మైరేయకం శుచి || 7.42.18 ||

పాయయామాస కాకుత్స్థః శచీమివ పురందరః |
మాంసాని చ సుమృష్టాని ఫలాని వివిధాని చ || 7.42.19 ||

రామస్యాభ్యవహారార్థం కింకరాస్తూర్ణమాహరన్ |
ఉపాన్యత్యంశ్చ రాజానం నృత్యగీతవిశారదాః || 7.42.20 ||

అప్సరోరగసంఘాశ్చ కిన్నరీపరివారితాః |
దక్షిణా రూపవత్యశ్చ స్త్రియః పానవశం గతాః || 7.42.21 ||

ఉపాన్యత్యంత కాకుత్స్థం నృత్యగీతవిశారదాః |
మనోఽభిరామా రామాస్తా రామో రమయతాం వరః || 7.42.22 ||

రమయామాస ధర్మాత్మా నిత్యం పరమభూషితాః |
స తయా సీతయా సార్థమాసీనో విరరాజ హ || 7.42.23 ||

అరుంధత్యా ఇవాసీనో వసిష్ఠ ఇవ తేజసా |
ఏవం రామో ముదా యుక్తః సీతాం సురసుతోపమాం || 7.42.24 ||

రమయామాస వైదేహీమహన్యహాని దేవవత్ |
తథా తయోర్విహరతోః సీతారాఘవయోశ్చిరం || 7.42.25 ||

అత్యక్రామచ్ఛభః కాలః శైశిరో భోగదః సదా |
ప్రాప్తయోర్వివిధాన్ భోగానతీతః శిశిరాగమః || 7.42.26 ||

పూర్వాహ్నా ధర్మకార్యాణి కృత్వా ధర్మేణ ధర్మవిత్ |
శేషం దివసభాగార్థమంతఃపురగతోఽభవత్ || 7.42.27 ||

సీతాపి దేవకార్యాణి కృత్వా పౌర్వాహికాని వై |
శ్వశ్రూణామకరోత్ పూజాం సర్వాసామవిశేషతః || 7.42.28 ||

అభ్యగచ్ఛత్ తతో రామం విచిత్రాభరణాంబరా |
త్రివిష్టపే సహస్రాక్షముపవిష్టం యథా శచీ || 7.42.29 ||

దృష్ట్వా తు రాఘవః పత్నీం కల్యాణేన సమన్వితాం ।
ప్రహర్షమతులం లేభే సాధుసాధ్వితీ చాబ్రవీత్ ॥ 7.42.30 ॥

అబ్రవీచ్ఛ వరారోహం సీతాం సురసుతోపమాం ।
అపత్యలాభో వైదేహీ త్వయ్యయం సముపస్థితః ॥ 7.42.31 ॥

కిమిచ్ఛసి వరారోహే కామః కిం క్రియతాం తవ ।
స్మితం కృత్వా తు వైదేహీ రామం వాక్యమథాబ్రవీత్ ॥ 7.42.32 ॥

తపోవనాని పుణ్యాని ద్రష్టుమిచ్ఛామి రాఘవ ।
గంగాతీరోపవిష్టానామృషీణాముగ్రతేజసాం ॥ 7.42.33 ॥

ఫలమూలాశినాం దేవ పాదమూలేషు వర్తితుం ।
ఏష మే పరమః కామో యన్మూలఫలభోజినాం ॥ 7.42.34 ॥

అప్యేకరాత్రిం కాకుత్స్థ నివసేయం తపోవనే ।
తథేతి చ ప్రతిజ్ఞాతం రామేణాక్లిష్టకర్మణా ।
విస్రజ్ఞా భవ వైదేహీ శ్వో గమిష్యస్యసంశయం ॥ 7.42.35 ॥

ఏవముక్త్వా తు కాకుత్స్థో మైథిలీం జనకాత్మజాం ।
మధ్యకక్షాంతరం రామో నిర్జగామ సుహృద్వృతః ॥ 7.42.36 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే ద్విచత్వారింశః సర్గః ॥